

Nr. 1. Januar 2005

Generalforsamling - Tilmelding NU

Høring om grøn bog om gensidig anerkendelse af ikke frihedsberøvende kontrolforanstaltninger

1. Sædelighedsforbrydelser - Anden kønslig omgængelse - Blufærdighedskrænkelser - Reststraf ikke udløst - Ung alder - Erstatning
2. Sædelighedsforbrydelser - Uagtsomhed - Betinget straf - Erstatning
3. Samfundstjeneste - Vold, grov - Ung alder
4. Røveri i butik - Samfundstjeneste
5. Dommerhabilitet - Hjemvisning
6. Færdselsloven - Generhvervelse af kørekort
7. Sagsomkostninger nedsat - "Bunkebryllup" - Kun dømt på det tilståede
8. Varetægtsfængsling - Gentagelses- og kollusionsrisiko - Proportionalitet - Christiania-sager
9. Menneskerettigheder - Ærekrænkelser - Pressens ytringsfrihed - Langvarig sagsbehandling
10. Aktindsigt - Udlevering af politirapport - Udlevering fra EU-lande
11. Narkotika - Besiddelse til eget brug - Advarsel
12. Personundersøgelser

Sådan klager du til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Bogomtale - Konger, krigere og andet godtfolk

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Generalforsamling og kursus 2005

Fredag den 20. maj 2005 fra **kl. 10.00** afholdes kursUSDelen på Comwell Middelfart.

Programmet omfatter *Thomas Rørdam* om udførelsen af straffesager for Højesteret, og *Jakob Lund Poulsen* om Europæisk Straffepoces. Derudover prøver vi at få en indleder til at tale om domfældtes betaling af sagsomkostninger. Fredag aften vil der være middag formentlig med efterfølgende underholdning og mulighed for at røre benene.

Generalforsamling afholdes **lørdag den 21. maj 2005 kl. 09.30** samme sted - denne gang uden afsluttende frokost, som de fleste alligevel springer over.

Der er nu åbent for tilmelding hos **advokat Anne-Birgitte Bjerre-Olsen, Hunderupvej 59, Box 903, 5100 Odense C, fax 66 12 51 67**, tillige med depositum kr. 500 og angivelse af hvilken **kategori**:

A	Overnatning både torsdag og fredag	kr. 3.000
B	Overnatning alene fredag	kr. 2.100
C	Ingen overnatning, men deltagelse i kursus og middag	kr. 1.500
D	Alene deltagelse i kursus fredag, men ikke middag	kr. 1.000
E	Alene deltagelse i generalforsamling lørdag	kr. 0

Angiv, om det skal være **ryger- eller ikkeryger-værelse** ved overnatning.

Depositum kr. 500 kan indsættes i Danske Bank, reg.nr. 3574, konto nr. 3574 429072 eller sendes pr. check til Anne-Birgitte Bjerre-Olsen, Hunderupvej 59, Box 903, 5100 Odense C, under angivelse af **j.nr. 010519/IK**.

Af hensyn til reservation over for kursusstedet beder bestyrelsen om tilmelding senest den **15. februar 2005**. Tilmeldingerne er tilsyneladende gået lidt i stå, men fristen skal overholdes over for kursusstedet. Så hvis man ikke tilmelder sig nu, må bestyrelsen afbestille en stor del af de reserverede pladser.

Husk at oplyse **navn på indbetaleren**.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafd.

Østergade 16
14. januar 2005

Vedr.: Sagsnr. 2004-165-0653. Kommissionens grøn bog om gensidig anerkendelse af ikke-frihedsberøvende kontrolforanstaltninger forud for dømsafsigtelse (KOM (2004) 562 endelig).

Med skrivelse af 21. december 2004 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om grøn bogen, herunder især i relation til de spørgsmål, som rejses deri, samt i det vedlagte dokument af 11. november 2004.

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der grundlæggende stiller spørgsmålstegn ved, om de foreslåede foranstaltninger vil medvirke til at opnå det bebudede formål at medvirke til at reducere antallet af udenlandske varetægtsfængslinger forud for dømsafsigtelser i EU.

Som oplægget er udformet, skal der ikke være nogen begrænsninger med hensyn til karakteren af den forbrydelse, for hvilken udstedelseslandet kan anmode fuldbyrdelseslandet om at iværksætte kontrolforanstaltninger.

Selv om disse ikke er frihedsberøvende, kan visse af kontrolforanstaltningerne udgøre et alvorligt indgreb i borgerens frihed, f.eks. udrejseforbud og meldepligt, der kan stille sig hindrende i vejen for erhvervsudøvelse.

Det er tanken, at staterne kan anordne frihedsberøvelse, hvis kontrolforanstaltningerne ikke overholdes. Man leder forgæves efter en proportionalitetsbetragtning. Det vil eksempelvis sige, at den danske stat skulle være forpligtet til at frihedsberøve en person for en udenlandsk mindre forseelse, der ikke efter danske regler skulle kunne føre til anholdelse eller varetægtsfængsling.

På den anden side vil indførelsen af et sådant instrument ikke forpligte medlemsstaterne til i videre omfang at løslade udlændinge. Reglerne om f.eks. kaution praktiseres meget forskelligt i de enkelte lande, hvor bl.a. Danmark halter meget bagud i udviklingen.

Hertil kommer, at man - som sædvanlig i EU-sammenhæng - vil opgive kravet om dobbelt strafbarhed og andre sikkerhedsgarantier.

Det er som regel således, at udstedelseslandet foretrækker at sikre sig bedst muligt gennem flest kontrolforanstaltninger, mens fuldbyrdelseslandet - i alle tilfælde over for egne statsborgere - vil tage mere afslappet på graden og intensiteten af kontrolforanstaltninger. Sætter man udstedelseslandet til at fastsætte foranstaltningerne, risiker man, at der bliver skudt over målet.

Opgivelse af kravet om dobbelt strafbarhed fører til nogle - formentlig uløselige - problemer med unge lovovertrædere, henset til at den kriminelle lavalder er højst forskellig i medlemslandene.

Der er rejst en række yderligere problemer i den ekspertrapport, der er udfærdiget den 11. november 2004, som kommentar til grønbogen.

Den affattede grøn bog har ikke indsamlet tilstrækkelige data til, at man overhovedet kan afgøre, i hvilket omfang de foreslåede regler vil have en gavnlig effekt på nedbringelse af varetægtsfængslinger. Man kan ikke "høre" sig til alt i forbindelse med traktatforberedende arbejde. Man må kunne forlange af initiativtagerne, at de udfører et forsvarligt grundarbejde med at indsamle data selv.

Samlet kan Landsforeningens bestyrelse ikke anbefale det foreslåede og må udtrykke bekymring ved, at Kommissionen betegner sin grøn bog som "endelig" på et så ufuldstændigt og uigennemtænkt grundlag. Bestyrelsen finder på dette grundlag ikke anledning til at besvare de detailspørgsmål, som Kommissionen har rejst i grønbogen.

Når spørgsmålet om nedbringelse af varetægtsfængslinger nu er rejst af Kommissionen, skal Landsforeningens bestyrelse henlede opmærksomheden på behovet for at få begrænset længden af varetægtsfængslinger som et væsentlig mere påtrængende problem.

Måske kunne man trække på europæiske erfaringer og derigennem få konstateret, at det er muligt at operere med længstetider for varetægtsfængslinger, ligesom det har vist sig muligt i Danmark at få begrænset omfanget af isolation, uden at retshåndhævelsen har lidt skade derved.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Sædelighedsforbrydelser - Anden kønslig omgængelse - Blufærdighedskrænkelse - Reststraf ikke udløst - Ung alder - Erstatning

Straffelovens § 61, § 224 og § 232

T på 18 år var tiltalt for forsøg på anden kønslig omgængelse ved at have antastet tre kvinder i en park. Han blev dømt i 2 forhold, men kun for blufærdighedskrænkelse. Reststraffen på 1 år og 3 måneder fra en røveridom med adskillige forhold i samme park blev ikke udløst. Straffen for de nye forhold udmålt til 3 måneders fængsel. Erstatninger på hhv. 8.000 kr. og ca. 10.000 kr.

Københavns Byrets 42. afd. nr. 42. 24761/03, 17/3 2004

T på 18 år var tiltalt for forsøg på anden kønslig omgængelse end samleje efter straffelovens § 224, jfr. § 216, stk. 1, jfr. § 21, subsidiært straffelovens § 232, ved i september 2002 i en københavnsk park i den hensigt at tiltvinge sig anden kønslig omgængelse end samleje at have grebet fat i P med den ene hånd, samtidig med at T befølte hende i skridtet uden på tøjet med den anden hånd. P fik imidlertid vristet sig fri og undløb fra stedet.

I forhold 2 efter samme bestemmelser ved i maj 2003 i samme park at have grebet fat om livet på en kvinde K og forsøgt at tvinge hende ind i et buskads. K gjorde imidlertid modstand og undløb fra stedet.

I forhold 3 § 224, jfr. § 216, stk. 1, subsidiært § 232, ved i maj 2003 i samme park at have tiltvunget sig anden kønslig omgængelse end samleje med pigen S, idet tiltalte greb fat i hende bagfra, hvor han fastholdt hende samtidig med, at han befølte hende i skridtet inden for tøjet.

Der var påstand om frihedsstraf. T nægtede forhold 1, men erkendte blufærdighedskrænkelse i forhold 2 og 3. T var blevet mentalundersøgt ambulant og konklusionen var, at han var omfattet af straffelovens § 69, men man kunne ikke pege på mere formålstjenlige foranstaltninger end straf til imødegåelse af en formentlig mindre, men i øvrigt vanskelig forudsigelig risiko for ligeartet kriminalitet.

T var i december 2001 for røverier og forsøg herpå i samme park blevet straffet med fængsel i 1 år og 6 måneder, hvoraf 1 år og 3 måneder gjordes betinget med en prøvetid på 2 år. (Resten var udstået med surrogatfængslingen)

Retten bemærkede:

"Ad forhold 1

Mod tiltaltes bestemte benægtelse finder domsmandsretten det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale. Der er herved bl.a. lagt vægt på, at forurettede angiveligt flere gange skulle have set tiltalte i selskab med forurettedes venner uden, at hun har oplyst politiet om, at hun vidste, hvem gerningsmanden var.

Ad forhold 2

Efter den afgivne vidneforklaring finder domsmandsretten at kunne lægge til grund, at tiltalte greb fat i forurettede, da hun løb forbi på stien, og at han prøvede at presse hende ind i buskadset, men at hun slap fri. Herefter findes tiltalte skyldig i forsøg på blufærdighedskrænkelse.

Ad forhold 3

Efter de afgivne forklaringer og det i øvrigt oplyste finder retten at kunne lægge til grund, at tiltalte løb efter forurettede, og da han indhentede hende tog armen om hende og tog hende forfra i skridtet under hendes kjole. Tiltalte findes derfor skyldig i blufærdighedskrænkelse jf. straffelovens § 232.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 232 jf. til dels § 21 med fængsel i 3 måneder.

Der findes p.gr.a. forholdenes karakter og tiltaltes forhold i øvrigt ikke grundlag for at gøre straffen betinget.

Den nu idømte straf omfatter i henhold til straffelovens § 61, stk. 2, nr. 1, ikke de forhold, der blev påkendt ved den delvist betingede dom af 20. december 2001.

Tiltalte har under sagen været frihedsberøvet fra den 15. maj 2003 til den 30. maj 2003."

T skulle betale kr. 10.560 i erstatning til S og kr. 8.000 til K.

Landsforeningens Meddelelse 2/2005

Sædelighedsforbrydelser - Uagtsomhed - Betinget straf - Erstatning

Straffelovens § 218 og § 226

T var tiltalt for samleje og anden kønslig omgængelse med en mentalt retarderet kvinde på 26 år. Retten dømte efter den subsidiære tiltale om uagtsomt forhold. Straffen blev 3 måneders betinget fængsel. K blev tillagt kr. 15.000 i erstatning.

Retten i Aalborg SS 4-717/04, 5/5 2004

T på 46 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 218, stk. 1, jfr. til dels § 224, ved i juni 2003 at have udnyttet K's mentale retardering til at skaffe sig samleje med hende og slikke hende i skridtet samt føre fingre op i hende skede og foretage samlejebevægelser.

Subsidiært de samme bestemmelser, jfr. § 226, ved uagtsomt at have udnyttet K's mentale retardering.

I forhold 2 straffelovens § 266 trusler, ved i maj 2003 på en parkeringsplads at have stillet sig tæt foran A og råbt: "Politiet kender mig - jeg har før slået ihjel - det har jeg også lyst til at gøre ved dig."

Også her var der en subsidiær tiltale, her for overtrædelse af politivedtægten, ved med den pågældende udtalelse at have forstyrret den offentlige orden og være til ulempe for A.

T nægtede sig skyldig.

Det fremgik, at K var født i 1977 med medfødt hjerneskade og epilepsi. Hun havde egen bopæl i samme bebyggelse som T.

Af en erklæring fremgik, at hun var umoden og havde brug for specialstøtte. Hun havde problemer med at anerkende sit handicap. Hun var som regel en glad udadvendt pige. "Intellektuelt kan hun virke meget velfungerende, men hun kan ofte misforstå situationen."

Hendes intelligenskvotient lå omkring 61-65.

Retten udtalte:

"Vedrørende **forhold 1**.

Efter K's efter omstændighederne sikre og detaljerede forklaring, sammenholdt med oplysningerne fra sagen i øvrigt, finder retten det bevist, at tiltalte har gennemført seksuelt samkvem med hende som beskrevet i tiltalen.

Efter oplysningerne om K må hun skønnes for mentalt retarderet i lettere grad, og retten lægger efter bevisførelsen til grund, at hendes handicap ikke altid er tydeligt ved en kortere varende kontakt.

Retten finder det ikke på denne baggrund med den for domfældelse fornødne sikkerhed bevist, at tiltalte vidste eller bestemt måtte formode at K var mentalt retarderet.

Tiltalte - der efter sine egne oplysninger tilbragte ca. to til tre timer med hende alene - findes derimod med de foreliggende oplysninger om K's mentale tilstand, sammenholdt med hendes fremtræden i retten, at burde have indset, at hun ikke var mentalt rask, og at hendes modstand over for hans tilnærmelser af denne grund var svag. Ved at gennemføre seksuelt samkvem med K under disse omstændigheder findes tiltalte at have gjort sig skyldig som beskrevet i den subsidiære tiltale."

Retten henførte truslerne under politivedtægten og fastsatte straffen til fængsel i 3 måneder og bemærkede.

"Da det efter omstændighederne og tiltaltes personlige forhold findes upåkrævet, at straffen fuldbyrdes nu, udsættes fuldbyrdelsen af straffen i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt."

K blev tillagt erstatning med kr. 15.000.

- oo0oo -

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 3/2005

Samfundstjeneste - Vold, grov - Ung alder

Straffelovens § 62 og § 245

T, der på gerningstidspunktet var 17 år, blev dømt for vold efter § 245, ved på diskotek at have slået i hovedet med flaske. Samfundstjeneste i 50 timer.

Københavns Byrets 42. afd., nr. 42. 2297/04, 5/5 2004

T, der på gerningstidspunktet var 17 år, var tiltalt for overtrædelse af § 245, ved på diskotek i december 2003 at have slået K i hovedet med en flaske, der knustes, med en flænge i panden til følge.

Der var påstand om fængselsstraf. T nægtede sig skyldig. To vidner afgav forklaring. K's skader var dokumenteret med attest, hvoraf fremgik, at hun havde fået en bule i hovedet samt nogle småskrammer.

T var egnet til samfundstjeneste. Han var tidligere i januar 2003 straffet for hærværk og trusler (§ 266) og overtrædelse af våbenloven med fængsel i 30 dage.

Domsmandsrettens bemærkninger:

"To voterende finder særligt efter V's forklaring, hvorefter han så tiltalte slå flasken i hovedet på K, det bevist, at tiltalte er skyldig som beskrevet i anklageskriftet dog med den ændring, at flasken ikke knustes. Forholdet findes efter karakteren af volden at burde henføres til straffelovens § 245, stk. 1, som tiltalte således har overtrådt.

En voterende finder det ikke mod tiltaltes benægtelse bevist, at tiltalte er skyldig og stemmer for at frifinde.

Der gives dom efter stemmeflertallet.

Retten finder, at det ikke vil være tilstrækkeligt at idømme tiltalte en betinget dom med vilkår efter straffelovens § 57, stk. 1. Da tiltalte skønnes egnet til at udføre samfundstjeneste, idømmes han en betinget dom med vilkår herom.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 245, stk. 1, til fængsel i 50 dage. Fuldbyrdelser udsættes i medfør af straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt.

Der er ved vurderingen heraf taget hensyn til voldens begrænsede karakter, tiltaltes alder og hans ganske gode personlige forhold."

- oo0oo -

Vilkårene omfattede samfundstjeneste i 50 timer inden for en længstetid på 6 måneder.

K fik kr. 280 i erstatning.

Landsforeningens Meddelelse 4/2005

Røveri i butik - Samfundstjeneste

Straffelovens § 62 og § 288

T, der på gerningstidspunktet var 18 år, stjal et par løbesko i butik og viftede forfølgere væk med en ulovlig kniv. Dømt for røveri og overtrædelse af våbenloven og idømt fængsel i 4 måneder betinget af samfundstjeneste i 80 timer.

Københavns Byrets 10. afd., nr. 10. 3382/04, 27/5 2004

T, der på gerningstidspunktet var 18 år, var tiltalt for butiksrøveri ved at have stjålet et par løbesko til en værdi af kr. 1.400 og derefter under eftersættelse af butikkens personale A og B trak en enhåndsbetjent foldekniv og svingede den fra side til side imod dem. T løb videre med kniven svingende foran sig. B fulgte efter. T smed kniven fra sig under en lastbil og blev overmandet.

I forhold 2 overtrædelse af våbenloven ved at have haft den pågældende kniv.

T havde derudover ved en senere lejlighed overtrådt våbenloven ved besiddelse af en ulovlig foldekniv.

T erkendte tyveri, men nægtede røveri. Han erkendte de to våbenlovsforhold.

Han havde en tidligere dom fra 2002 på betinget fængsel i 14 dage for straffelovens § 119 og våbenloven.

Han havde været frihedsberøvet to dage (se nedenfor).

Byretten fandt ham skyldig i røveri, idet det dog alene fandtes godtgjort, at T svingede kniven i en enkelt fejende bevægelse mod A og B.

Vedr. strafudmålingen bemærkede retten:

"Under hensyn til at den tidligere dom i det væsentlige vedrører en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, begået i august 2001, og til karakteren af de nu begåede forhold, finder retten det forsvarligt, at fastsætte en betinget straf alene for de nye forhold, i medfør af straffelovens § 40, stk. 1, jf. § 61, stk. 2, nr. 2.

Retten finder, at det ikke vil være tilstrækkeligt at idømme tiltalte en betinget dom med vilkår efter straffelovens § 57, stk. 1. Da tiltalte skønnes egnet til at udføre samfundstjeneste, idømmes han en betinget dom med vilkår herom.

Straffen fastsættes til fængsel i 4 måneder. Fuldbyrnelsen udsættes i medfør af straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt.

THI KENDES FOR RET:

Tiltalte T straffes med fængsel i 4 måneder."

Vilkårene omfattede samfundstjeneste i 80 timer inden for en længstetid på 6 måneder.

- oo0oo -

T blev fremstillet i grundlovsforhør med begæring om fængsling efter anholdelsen. Byretten fængslede på retshåndhævelsesarrest. Landsretten løslod, jfr. Lf.Medd. 97/2003.

Under domsforhandlingen henviste forsvareren til andre domme vedr. butiksrøveri, herunder TfK 2002.661 VL, hvor der var tidligere domme for butikstyveri, og straffen derfor blev udmålt til en kombinationsdom på 4 måneders fængsel, heraf 60 dage betinget, samt U 2002.213 Ø, hvor 4 måneders fængsel blev gjort betinget på vilkår af samfundstjeneste.

Landsforeningens Meddelelse 5/2005

Dommerhabilitet - Hjemvisning

Retsplejelovens § 61 og § 946

Sagen mod T blev af landsretten hjemvist til ny behandling i byretten, da dommeren i byretten tidligere havde dømt medgerningsmænd i tilståelsessager.

ØL 8. afd. a.s. nr. S-1274-04, 22/9 2004

"Maribo Rets dom af 25. marts 2004 (SS 189/2004) er anket af T med endelig påstand, principalt om ophævelse af dommen og hjemvisning af sagen til ny pådømmelse i byretten, subsidiært frifindelse og mere subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at ankesagen fremmes, og påstand om skærpeelse.

Spørgsmålet om ophævelse og hjemvisning har været udskilt til forlods behandling under medvirken af domsmænd.

Forsvareren har gjort gældende, at der foreligger omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om byrettens retsformands fuldstændige upartiskhed, jf. retsplejelovens

§ 61, idet retsformanden tidligere ved pådømmelsen af sagen mod den i anklageskriftets forhold 2 nævnte medgerningsmand G, har taget stilling til tiltalte B's skyld.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at der ikke ved pådømmelsen af G's sag er taget stilling til B's skyld, navnlig fordi det i tiltalen mod G ikke er anført, at han har handlet i forening med B. Subsidiært har anklagemyndigheden gjort gældende, at der ikke bør ske ophævelse og hjemvisning, idet den eventuelt begåede fejl ikke kan antages at have haft betydning for sagens udfald, jf. retsplejelovens § 946.

Landsrettens bemærkninger:

G blev i grundlovsforhøret den 9. januar 2004 sigtet for medvirken, herunder forsøg på medvirken, til overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., ved frem til den 13. december 2003 at have ombygget flere biler med skjulte hulrum, vel vidende, at blandt andet T ville forsøge at anvende bilerne til indsmugling af hash.

...

G blev herunder også afhørt om B's forhold og forklarede ifølge retsbogen blandt andet:

"...

Den pågældende havde alligevel givet T noget hash, og derefter skyldte T de nævnte 100.000 kr. Derfor måtte T ifølge F "over grænsen nogle gange", underforstået, at han måtte foretage nogle indsmuglinger af hash til Danmark. Sigtede så, at T, medens han var i gang med at arbejde på Mondeo'en, kom gående med to streger amfetamin.

Sigtede lavede arbejdet, som T ville have det. Han lavede to huller og fastgjorde plader for hullerne med propnitter, hvorefter han tætnede det. Det færdige produkt så påfaldende og iøjnefaldende ud. Nitterne var blanke. T sagde, at han ville sætte nogle reoler til løse bolte og skruer ind i bilen, så det ville dække de ændringer, som sigtede havde lavet ved bilen.

...

Foreholdt at T har forklaret, at han intet kendskab til indsmugling af hash har haft, forklarede sigtede, at det bestemt ikke var hans indtryk, at T intet vidste derom."

Af retsbogen vedrørende et retsmøde den 11. februar 2004, hvor sagen mod G blev fremmet til dom som tilståelsessag, fremgår blandt andet:

"...

Efter anklagerens henstilling, med forsvarerens tilslutning og med rettens tilladelse dokumenteredes udskrift af retsbogen for den 9. januar 2004 om sigtedes forklaring.

Sigtede vedstod på ny forklaringen. Han ønskede at tilføje, at han ikke havde kendskab til, hvad indholdet af de to "streger", som T medbragte til værkstedet, var. Det kan have været amfetamin. Det eneste, han var klar over, var, at det var et euforiserende stof. ..."

Ved dommen af samme dato blev G "ved tiltalens uforbeholdne tilståelse, som er be styrket ved sagens øvrige oplysninger" fundet skyldig i blandt andet:

"...

medvirken til forsøg på overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., jf. § 21, jf. § 23, ved den 13. december 2003 mod betaling af 2.000 kr. at have ombygget varebil Ford Mondeo, reg.nr. xxx og Opel Astra, reg.nr. yyy med skjulte hulrum med henblik på, at medsigtede F og T i en følgende periode frem til den 21. december 2003 fra Holland via Tyskland og videre til landegrænsen til Danmark med henblik på overdragelse skulle indføre ca. 120 kg hash, hvilket mislykkedes, da de medsigtede blev anholdt, inden de kom af sted.

..."

Under domsforhandlingen i byretten i sagen mod T blev G fremstillet som vidne. I retsbogen er herom anført:

"...

Som vidne mødte domfældte G. Behørigt formanet om vidnepligten og strafansvaret forklarede han, at han intet husker om sagen.

...

Efter anklagerens henstilling, med forsvarerens tilslutning og rettens tilladelse dokumenterede anklageren retsbogen for den 9. januar 2004 for så vidt angår G's forklaring i grundlovsforhøret. Et stykke ind i forklaringen gjorde anklageren holdt.

G forklarede, at han intet husker, efter at være blevet gjort bekendt med tilførslen til retsbogen.

Retsformanden gjorde vidnet G bekendt med vidnepligten og foreholdt ham, at han kan indsættes i fængsel indtil 6 måneder, hvis han vægrer sig ved at afgive forklaring.

Vidnet fastholdt, at han intet husker.

Anklageren frafaldt førelsen af vidnet.

Vidnet afgivet som strafafsoner til fortsat bevogtning.

Politifuldmægtigen fortsatte dokumentationen af domfældte G's forklaring til retsbo-
gen. ..."

Ved dommen blev T fundet skyldig, idet det i præmisserne vedrørende forhold 2 an-
førtes blandt andet:

" ...

Det lægges til grund, at der ved de to i sagen omhandlede biler, som tiltalte og med-
sigtede F rådede over, var foretaget konstruktive ændringer således, at der fremkom
hulrum, hvor ting kunne lukkes inde og skjules.

Ved de sigtede F og G's forklaringer, som retten finder at kunne lægge til grund, fin-
des det godtgjort, at hulrummene blev lavet med henblik på ulovlig indførsel af hash
til Danmark, og at tiltalte vidste dette.

..."

Domfældelsen af G for medvirken til forsøg på overtrædelse af straffelovens § 191,
stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., forudsatte, at de i tiltalen angivne hovedmænd, B og T havde
forsæt til at anvende de ombyggede biler til indsmugling af hash, og at G indså dette.
Samme dommer findes herefter ikke, uden at der kunne rejes tvivl om hans fuldstæn-
dige upartiskhed, at kunne medvirke i domsforhandlinger mod T, som bestrider, at
han havde kendskab til, at bilerne blev ombygget med henblik på indsmugling af
hash, jf. retsplejelovens § 61. Herefter tages tiltaltes påstand til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod T ophæves og sagen hjemvises til ny behandling.

Sagens omkostninger for landsretten udredes af statskassen."

Landsforeningens Meddelelse 6/2005

Færdselsloven - Generhvervelse af kørekort

Færdselslovens § 132

*T, der i 1989 mistede kørekortet for bestandig, søgte om generhvervelse. Han fik af-
slag i byretten, men medhold i landsretten.*

VL 8. afd. S-1559-04, 8/10 2004

T på nu 53 år blev i 1989 fradømt sit kørekort for bestandig på grund af spritkørsel. Han søgte nu om generhvervelse i medfør af FL § 132, stk. 1. Anklagemyndigheden protesterede.

Byretten udtalte, at

"T er arbejdsløs og de forhold, som han i øvrigt har forklaret om, findes ikke med tilstrækkelig vægt at tale for rent undtagelsesvist at gengive førerretten, jf. færdselslovens § 132, stk. 1, 4. pkt. Der er herved henset til, at (... arbejdspladsen ...) ikke ligger langt fra hans bopæl, og at ægtefællen har kørekort."

T indbragte spørgsmålet for landsretten, der afsagde følgende

K E N D E L S E

"Kærende er ved 4 domme i perioden 1978 til 1989 frakendt førerretten ubetinget for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1. Senest er han ved dom af 14. marts 1989 frakendt førerretten bestandig. Kærende er endvidere ved domme af 1. november 1989, 7. februar 1990 og 2. december 1992 straffet for kørsel i frakendelsestiden.

Det lægges til grund, at der i dag er forløbet 6½ år siden udløbet af den sidste tidsmæssigt begrænsede ubetingede førerretsfrakendelse, ca. 15½ år fra kærende blev frakendt førerretten for bestandig, og næsten 12 år fra seneste dom for kørsel i frakendelsestiden. Henset hertil og til det oplyste om kærendes gode stabile personlige forhold og hans muligheder for at opnå beskæftigelse, såfremt han generhverver førerretten, findes der at foreligge sådanne ganske særlige omstændigheder, at førerretten undtagelsesvist kan gengives kærende."

Landsforeningens Meddelelse 7/2005

Sagsomkostninger nedsat - "Bunkebryllup" - Kun dømt på det tilståede

Retsplejelovens § 1008

8 unge mennesker i alderen 16-20 år var under samme sag tiltalt for hærværk på nogle biler. Den 16-årige T blev pålagt kr. 15.000 + moms i sagsomkostninger, selv om han ikke blev dømt i videre omfang end hans egen erkendelse. Landsretten nedsatte omkostningsbeløbet til kr. 7.500 + moms.

ØL 22. afd. kære nr. S-4107-04, 3/12 2004

Under en domsmandssag var 8 unge mennesker i alderen 16-20 år tiltalt for omfattende hærværk på biler.

Den 16-årige T fik en betinget dom uden straffastsættelse og blev i lighed med de øvrige ud over erstatning pålagt at betale kr. 15.000 + moms i sagsomkostninger.

T var tiltalt i forhold 1 og 3 ud af de 12 hærværksforhold, men nægtede sig skyldig i forhold 1. Han erkendte forhold 3 og blev udelukkende dømt for dette forhold.

Forsvareren påkærede omkostningsafgørelsen. Selve størrelsen af forsvarersalæret var tilfredsstillende, men det var hans vurdering, at en domsmandssag burde være undgået. Sagen kunne have været behandlet som tilståelsessag i overensstemmelse med de erkendelser, der forelå allerede på et tidligt tidspunkt i 2003.

Det fremgik af byretsdommen, at ingen af de tiltalte var blevet fundet skyldig ud over deres egen tilståelse.

Resten er citat af landsrettens kendelse:

"Advokat A har nærmere anført, at T højst bør betale 3.000 kr. af det ham som forsvarer tillagte salær på 15.000 kr. med tillæg af moms, således at statskassen betaler resten.

Til støtte herfor er blandt andet anført, at sagen mod T burde have været fremmet som en tilståelsessag i medfør af retsplejelovens § 922 og ikke som sket ved en domsmandssag med kumulation af sager mod syv andre tiltalte. Dette støttes af, at der alene er sket domfældelse i det erkendte omfang.

Landsrettens bemærkninger

Under hensyntagen dels til at det ikke kunne udelukkes, at der ville fremkomme nye forklaringer vedrørende T's rolle i det nægtede forhold, for hvilket forhold han i øvrigt blev frifundet, dels til at der i samme forhold tillige skete bevisførelse for så vidt angår medtiltalte, findes der ikke grundlag for at nedsætte T's betaling af forsvarerens salær til en andel svarende til salær udmålt i tilståelsessager.

Da T imidlertid alene var tiltalt i 2 ud af i alt 11 forhold, findes han under hensyn til omfanget af disse forhold passende at skulle betale 7.500 kr. af det fastsatte salær på 15.000 kr., således at statskassen endeligt udreder 7.500 kr. Herefter

b e s t e m m e s:

T skal betale de ham vedrørende sagsomkostninger. Af salæret på 15.000 kr. med tillæg af moms til den beskikkede forsvarer, advokat A, betales 7.500 kr. med tillæg af moms af T og resten af statskassen."

Landsforeningens Meddelelse 8/2005

Varetægtsfængsling - Gentagelses- og kollusionsrisiko - Proportionalitet - Christiania-sager

Retsplejelovens § 762

Samtidig med, at Højesteret afsagde en udførlig kendelse, der førte til løsladelse af en person i Christiania-komplekset, gengivet i Lf.Medd. 85/2004, behandlede landsretten en tilsvarende sag, men med andet resultat og en væsentlig kortere begrundelse.

ØL 15. afd. kære nr. S-4338-04, 15/12 2004

T, der var iagttaget ca. 25 gange "i bod 2" i handelssituationer fra den 23/1 2004 og fremefter, var fremstillet til fristforlængelse i byretten den 2/12 2004, dagen efter at Københavns Byret havde afsagt dom i de sager, der er omtalt i ovennævnte højsteretskendelse.

"**Anklageren** gjorde rede for sagen og begærede fængslingsfristen forlænget med 4 uger på det hidtidige grundlag i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3 og henvisste til, at Østre Landsret senest ved kendelse af 3. november 2004 har stadfæstet varetægtsfængslingen. Endvidere har Højesteret ved kendelse af 29. november 2004 i en lignende sag stadfæstet varetægtsfængslingen.

Københavns Byrets dom af 1. december 2004 er ikke endelig, og dommen er desuden meget konkret, og dommen kan derfor ikke lægges til grund ved vurderingen af nærværende sag.

Forsvareren protesterede mod en fortsat varetægtsfængsling og henviste blandt andet til, at der efter Københavns Byrets dom af 1. december 2004 ikke var bevis for, at de tiltalte havde handlet i forening og efter forudgående aftale, og at man efter bevisførelsen ikke kan lægge den af anklagemyndigheden foretagne beregning af mængden af hash til grund for pådømmelsen. Det er den samme bevisførelse, der skal foregå i nærværende sag som man har været igennem i den netop afgjorte sag.

Man kan herefter ikke i nærværende sag lægge det af anklagemyndigheden beregnede kvantum til grund. Denne dom ændrer således ved de forudsætninger, der hviler på Østre Landsrets kendelse samt på Højesterets kendelse i den anden sag.

Der er herefter ikke begrundet mistanke om, at arrestanten har solgt eller medvirket til salg af ikke under 31 kg hash. Endvidere kan arrestanten konkret risikere en straf af omkring 1 års fængsel, jf. Københavns Byrets dom af 1. december 2004, hvorfor der i hvert fald på nuværende tidspunkt foreligger et misforhold mellem varetægtsfængslingsperioden og den konkrete forskyldte straf.

Der afsagdes sålydende

K E N D E L S E:

På grundlag af Københavns Byrets dom af 1. december 2004 (sag 34-17030/2004) finder retten, at der herefter ikke længere er tilstrækkelig begrundet mistanke om, at arrestanten har solgt eller medvirket til et salg af hele den mængde hash, som arrestanten er sigtet for, og som til dels hviler på en af anklagemyndigheden foretagen beregning.

Herefter og under henvisning til længden af den i dommen fastsatte straf, finder retten, at en fortsat varetægtsfængsling vil stå i misforhold til den retsfølge, som kan forventes, hvis arrestanten findes skyldig.

Derfor

B e s t e m m e s:

Arrestanten T løslades."

Anklagemyndigheden kærede og fik tillagt opsættende virkning. Forsvareren måtte rekvirere anklagemyndighedens kæreskrift, da han via en retsbogstilføjelse blev bekendt med, at der var afgivet indlæg i sagen.

Han fremhævede bl.a. i sit afsluttende indlæg, at de ca. 20-25 gange, T var observeret frem til anholdelsen i marts, heraf observation foretaget samme dag med meget kort tids mellemrum (i visse tilfælde under 1 time), var det - henset til den intense overvågning - væsentligt at konstatere, at T ikke var iagttaget de resterende ca. 25-30 dage i tiltaleperioden.

Efter byrettens dom af 1. december 2004 var der ikke grundlag for at fastslå, at der var handlet helt eller delvist i forening med andre medtaltale i hele perioden på 52 dage. Der var heller ikke belæg for at fastslå, at T havde opholdt sig 12 timer i boden hver dag, som beregningsgrundlaget hvilede på.

Landsrettens kendelse gengives i sin helhed nedenfor:

"Den 16. marts 2004 blev nu tiltalte T varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191.

Siden 13. maj 2004 er varetægtsfængslingen forlænget tillige i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2.

Ved Københavns Byrets 3. afd.s kendelse af 2. december 2004 (3.19234/04) bestemtes, at tiltalte skulle løslades.

Anklagemyndigheden har kæret denne kendelse med påstand om fortsat varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3.

Anklagemyndigheden har indgivet kæreskrift af 3. december 2004 og redegørelse af 13. december 2004.

Forsvareren har indgivet kæresvarskrifter af 6. december 2004 og af 15. december 2004.

Der er tillagt kæremålet opsættende virkning.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten finder, at der fortsat er begrundet mistanke om, at tiltalte har gjort sig skyldig i salg eller medvirken til salg af hash i det i anklageskriftet anførte omfang. Fængslingsgrundlaget, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3, findes fortsat at være til stede. Landsretten finder endvidere, at fortsat varetægtsfængsling ikke på nuværende tidspunkt står i misforhold til den straf, der kan forventes, hvis tiltalte findes skyldig i tiltalen.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse ændres, således at T fortsat varetægtsfængsles. Fængslingsfristen fastsættes til udløb den 30. december 2004."

Landsforeningens Meddelelse 9/2005

Menneskerettigheder - Ærekrænkelser - Pressens ytringsfrihed - Langvarig sagsbehandling

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6 og 10

TV-journalister fik heller ikke i Menneskerettighedsdomstolens Storkammer medhold i, at der forelå en krænkelse af artikel 10 ved, at de var blevet dømt i en injuriersag for sigtelser mod en nu afdød kriminalinspektør for at have undertrykt en rapport i en drabssag.

Heller ikke sagsbehandlingstiden på 5 år, 9 måneder og 9 dage udgjorde ud fra en samlet bedømmelse en krænkelse af retten til rettergang inden en rimelig frist, jfr. artikel 6.

Afgørelsen om sagsbehandlingen er enstemmig, mens afgørelsen om artikel 10 er en 9-8 afgørelse. Der var ligeledes dissens (4-3) i den indankede afgørelse af 19/6 2003, der er gengivet i Lf.Medd. 74/2003.

Petersen og Baadsgaard mod Danmark app. nr. 49017/99, 17/12 2004

Vedr. det materielle om sagen henvises til Lf.Medd. 74/2003. Efter kammerets afgørelse af 19/6 2003 fik klagerne tilladelse til at indbringe sagen for Storkammeret, jfr. artikel 43 og 73.

Afgørelsen gengiver på ny sagens forhistorie, herunder det omtvistede interview i engelsk version, de nationale afgørelser og de relevante nationale retsgrundlag. Der er ligeledes en redegørelse for det tidsmæssige sagsforløb.

Domstolen fastslår i præmis 49, at klagernes egen adfærd, selv om den ikke lagde hindringer for retsforfølgningen, var med til at forlænge den. Dertil kom, at klagerne ikke på noget tidspunkt klagede over udsættelser. Tværtimod var det generelt således, at forberedelsen, herunder berømmelse af ankesagerne i landsretten og Højesteret, skete efter aftale mellem parterne.

Domstolen når i præmis 51 frem til efter en samlet vurdering af sagens kompleksitet, parternes optræden så vel som den samlede længde af retsforfølgningen, at denne ikke gik ud over det rimelige i den konkrete sag. Derfor var der ingen krænkelse af artikel 6, stk. 1.

Præmisserne vedr. artikel 10 findes i dommen fra pkt. 66. Det siges bl.a. i præmis 71, at ytringsfrihed ikke blot skal anvendes på informationer og ideer, som bliver gunstigt modtaget, eller som anses som harmløse eller ligegyldige, men også på dem, som krænker, chokerer eller forstyrrer. Men som det er anført i artikel 10, så er denne frihed undergivet undtagelser, som imidlertid må fortolkes stramt, og behovet for indgreb må begrundes overbevisende. Der henvises bl.a. til *Jersild mod Danmark*.

Domstolen går herefter ind i en nærmere overvejelse af de påstande, der blev fremsat i TV-udsendelsen, herunder at de ledsagende kommentarer havde tilkendegivet, at taxachaufførens udsagn var sandfærdigt, og at hun havde afgivet den forklaring, som hun hævdede at have givet i 1981, og at politiet fra 1981 havde været i besiddelse af denne forklaring, og at rapporten herom var blevet undertrykt.

Det var i udsendelsen ikke genstand for diskussion, hvorvidt taxachaufføren vitterlig i 1981 havde givet den forklaring til politiet, som hun 9 år senere hævdede, at hun havde.

Det var heller ikke genstand for diskussion, om der eksisterede en rapport med det anførte indhold, og at den bevidst var blevet undertrykt.

Beskyldningerne mod kriminalinspektøren var, skønt indirekte og i form af en række spørgsmål, fremsættelse af en faktisk påstand, der kunne gøres til genstand for bevis.

Klagerne havde ikke på noget tidspunkt fremkommet med et sådant bevis, hvorfor de nationale domstole havde mortificeret påstanden.

Klagerne havde ikke interviewet nogen, der fremsatte påstanden - de var selv ophavsmændene.

Ytringsfrihed for journalister indebærer imidlertid, at de skal handle i god tro og på præcis faktisk basis og derved fremkomme med pålidelige og præcise informationer i overensstemmelse med reglerne for god presseskik. Dette gælder ikke mindst, når der fremsættes angreb på navngivne personer.

Klagerne havde som sagt ikke ført sandhedsbevis, men havde henvist til den åbenbare almeninteresse og andres interesse.

Påstanden var bragt i den bedste sendetid på nationalt TV og indebar en beskyldning for overtrædelse af straffebestemmelser, der kunne give en straf på 9 års fængsel efter straffelovens § 164, jfr. § 154. Ud over at det var egnet til at nedsætte kriminalinspektøren i almindelig agtelse, var det også en krænkelse af hans ret til at blive anset for uskyldig, indtil han var fundet skyldig efter loven.

Efterforskningen i drabssagen havde omfattet afhøringer af 900 vidner, hvoraf 30 afgav forklaring i nævningesagen. Klagerne havde kontakt med adskillige af vidnerne. Men med hensyn til den påstand, for hvilken de blev dømt, havde de forladt sig på ét vidne, taxachaufføren, der så tydeligt huskede klokkeslettet for bedstemoderens begravelse.

På det tidspunkt, klagerne optog interviewet, vidste de, at klageren på foranledning af den drabsdømtes advokat var blevet afhørt af politiet en måned i forvejen.

Klagerne undersøgte ikke - trods at vidnet stod frem 9 år efter begivenheden - om der var en objektiv basis for hendes angivelse af tidsforløbet. Det kunne nemt være sket, så ville man, som politiet havde gjort oven på afhøringen af taxachaufføren, fundet frem til, at bedstemoderen blev begravet en time senere. Denne tidsforskydning var afgørende i forhold til den drabsdømtes eventuelle alibi.

Hertil kom, at taxachaufføren på intet tidspunkt under interviewet havde hævdet, at to betjente havde optaget en rapport med hendes udsagn, eller at en sådan rapport var blevet bevidst undertrykt, eller at det var den pågældende kriminalinspektør, som bevidst havde undertrykt rapporten.

Henset til alvorligheden af beskyldningerne kunne klagerens materiale, der alene bestod i interviewet med taxachaufføren, ikke retfærdiggøre deres treleddede påstand, at taxachaufføren havde afgivet sine afgørende oplysninger til politiet i 1981, at der var skrevet rapport herom, og at kriminalinspektøren bevidst havde undertrykt rapporten.

Klagerne havde fremskaffet en rapport fra 1981, der omtalte, at taxachaufføren havde set en Peugeot taxi (som ikke havde forbindelse til drabssagen). Rapporten bar ikke præg af, at der var fjernet noget. Der var heller ikke antydning af, at der skulle have eksisteret en anden rapport, der indeholdt taxachaufførens udsagn om, at hun havde set den drabsdømte den pågældende dag.

Klagerne havde anført, at deres TV-udsendelse havde ført til genoptagelse af drabs-sagen, men Domstolen fastslår, at den drabsdømtes advokat allerede forinden havde indgivet andragende til Klageretten. Sagen blev genoptaget. Den nye nævningekendelse var uden begrundelse. Påstanden om, at klagerens TV-udsendelse var afgørende for sagens genoptagelse og den senere frifindelse, beror på spekulationer.

I præmis 92 når Domstolen til på ovenstående og andre ikke her refererede præmisser, at man ikke finder anledning til at underkende Højesterets dom, der fastslog, at klagerne manglede et passende fornødent faktisk grundlag for påstanden. De nationale myndigheder var således berettiget til at skønne, at indgreb var "nødvendige i et demokratisk samfund".

Straffen var ikke uproportional, og der forelå ikke en krænkelse af artikel 10.

8 dommere dissenterede med hensyn til artikel 10, bl.a. fordi påstandene alene var fremsat som spørgsmål, kriminalinspektøren var ikke udtrykkelig blevet beskyldt for overtrædelse af straffeloven, mistanken for undertrykkelse af den hævdede rapport

blev ikke alene rettet mod ham, der var tale om undersøgende journalistik, politiet havde under drabssagen forsømt at give vidner lejlighed til at gennemlæse de optagne rapporter. Klagerne havde således været i god tro, og udsendelsen kunne have haft nogen vægt i forbindelse med genoptagelse af sagen. Selv om politifolk ikke skal sidestilles med politikere, må overordnede politifolk være indstillet på, at deres handlinger og udeladelser kan blive genstand for en nøje, endda hård undersøgelse. Derfor var myndighedernes indgreb ikke "nødvendige i et demokratisk samfund."

- oo0oo -

Dommen er på 29 tætskrevne sider, og flertallets og mindretallets præmisser er således refereret i sammendrag.

Landsforeningens Meddelelse 10/2005

Aktindsigt - Udlevering af politirapport - Udlevering fra EU-lande

Retsplejelovens § 729 a

Englænderen E blev efter at være fængslet in absentia anholdt i England og herefter begæret udleveret til Danmark. Den engelske forsvarer bad den danske forsvarer F om sagens akter, der havde været fremlagt i en dansk civil sag, hvor E var sagsøgt af et dansk firma.

F forelagde spørgsmålet for politiet, der modsatte sig udlevering af akterne. Spørgsmålet blev herefter forelagt for retten, der fandt det rimeligt, at den engelske forsvarer fik lejlighed til at gennemse straffesagens akter i forbindelse med rådgivningen af E under udleveringssagen. Der var ikke grund til at befrygte misbrug. Landsretten stadfæstede kendelsen.

ØL 4. afd. kære nr. S-4670-04, 27/12 2004

I efteråret 2002 blev E fængslet in absentia for økonomisk kriminalitet. I efteråret 2003 blev forsvareren F tillige beskikket af byretten i en civil sag anlagt af et dansk firma mod E, idet firmaet ville have fat i pengene på en udenlandsk bankkonto.

Under den civile sag blev de foreliggende straffesagsakter fremlagt af sagsøgeren.

Medio december 2004 blev E anholdt i London (og i øvrigt løsladt uden kaution) med henblik på udlevering til Danmark.

E's engelske forsvarer oplyste, at retsmøde om udlevering skulle finde sted den 30/12 2004. Han ville meget gerne se den danske straffesags akter.

Det danske politi modsatte sig, at noget som helst blev sendt, heller ikke de akter, der beroede i den civile sag.

Forsvarer F aftalte med politiet, at spørgsmålet blev forelagt retten omgående. F fastholdt anmodningen under henvisning til RPL § 729 a. Parternes anbringender er citeret fra kendelsen:

"Anklageren påstod forsvarerens anmodning afvist og gjorde til støtte herfor gældende, at den engelske advokat ikke er forsvarer i straffesagen, men i udleveringssagen, og derfor ikke har brug for straffesagens akter, idet de engelske myndigheder alene skal behandle spørgsmålet efter reglerne om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Endelig har anklageren gjort gældende, at forsvarerens anmodning ikke er omfattet af retsplejelovens § 729 a, når det drejer sig om udlevering af akter til en udleveringssag.

Forsvareren gjorde til støtte for anmodningen gældende, at der ikke foreligger nogen misbrugsrisiko, og det heller ikke er gjort gældende af anklagemyndigheden. Hertil kommer, at nogle af akterne må anses for omfattet af retsplejelovens § 877, hvor samtykke kun kan nægtes efter retsplejelovens § 729 a, stk. 3. Endvidere er der ikke grundlag for et forsvarerpålæg efter retsplejelovens § 729 a, stk. 4, til en forsvarer, som tillige er advokat for sigtede i en civil sag, hvor straffesagens akter er fremlagt, og dermed overladt til sagsøgeren, der er en privat virksomhed og forurettet i straffesagen. Det er rimeligt, at den engelske advokat får lejlighed til at se akterne i straffesagen med henblik på rådgivning til sigtede om, hvorvidt sigtede skal acceptere udleveringen. Endelig har forsvareren anført, at gerningstidspunktet ligger før den nye lov om udlevering på grundlag af arrestordre, og loven derfor virker med tilbagevirkende kraft.

Anklageren oplyste, at England ikke ved gennemførelsen af EU-rammeafgørelse om den europæiske arrestordre har taget forbehold i forhold til forbrydelsestidspunktet."

Samme dag afsagde retten følgende

K E N D E L S E

"Forsvarerens anmodning om tilladelse til udlevering af straffesagens akter findes omfattet af retsplejelovens § 729 a, stk. 3.

Retten finder det rimeligt, at sigtedes engelske advokat får lejlighed til at gennemse straffesagens akter i forbindelse med rådgivningen af sigtede under udleveringssagen.

Når henses til, at straffesagens akter har været fremlagt i en civil sag, der udspringer af straffesagen, og da der efter de foreliggende oplysninger ikke er grund til at befrygte misbrug, finder retten herefter, at forsvarerens anmodning bør imødekommes.

T h i b e s t e m m e s:

Forsvarerens anmodning om tilladelse til tilsendelse af straffesagens akter til sigtedes engelske advokat i udleveringssagen imødekommes."

Anklagemyndigheden påkærede afgørelsen (mens forsvareren var ved at faxe materialet til England).

Landsretten udtalte kort:

"Af de grunde, der er anført af byretten

b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes."

Landsforeningens Meddelelse 11/2005

Narkotika - Besiddelse til eget brug - Advarsel

Lov om euforiserende stoffer § 3

Som følge af lovændringen nr. 445 af 9/6 2004 (skærpet indsats mod narko m.v.) har Rigsadvokaten på lovens ikrafttrædelsesdato den 1/7 2004 udarbejdet nye forskrifter for besiddelse af mindre kvanta narkotika til eget brug.

Advarsel kan efter loven i almindelighed ikke meddeles, d.v.s. at der i almindelighed mindst skal straffes med bøde. Læs nærmere om retningslinierne i Rigsadvokaten Informerer nr. 35/2004, der kan findes på www.rigsadvokaten.dk.

Personundersøgelser

Retsplejelovens § 808

Kriminalforsorgen meddeler den 4. januar 2005:

"I forbindelse med regelændringer, der kan medføre arbejdslettelser i KIF er det besluttet, at der fremover kan udarbejdes begrænsede personundersøgelser for personer over 30 år, der er sigtet for dokumentfalsk, bedrageri og mandatsvig **og** for personer, der er sigtet for vold, og som i øvrigt har været velfungerende."

Sådan klager du til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Justitsministeriet har ultimo 2004 udgivet en revideret vejledning på 48 sider, der forklarer, hvad man kan klage over, virkningen af en klage, reglerne om retshjælp, dels fra Domstolen selv, dels fra Civilstyrelsen.

Derudover hvilke betingelser, der skal være opfyldt, for at Domstolen kan behandle en klage, herunder at nationale retsmidler skal være udtømt, tidsfrister, klagen må ikke være anonym og må ikke være behandlet i andre internationale fora og endelig, at klagen ikke må være "åbenbart ugrundet" eller anses for et misbrug af klageretten.

Som bilag i pjecen er gengivet inkorporeringsloven og lov om retshjælp til indgivelse og førelse af klagesager for internationale klageorganer i henhold til menneskerettighedskonventioner.

I vejledningens afsnit VI, pkt. 4, er oplyst, at det ikke er muligt at få retshjælp efter dansk ret til indgivelsen af en klage. Efter den 1. april 2000 kan Civilretsdirektoratet dog give retshjælp til de omkostninger, som det ikke er muligt at få dækket af Menneskerettighedsdomstolen. Det er som hovedregel en betingelse for at få retshjælp, at Menneskerettighedsdomstolen har anmodet om den danske regerings bemærkninger til klagen efter den 1. april 2000. Der henvises til lov nr. 940 af 20. december 1999 om retshjælp til indgivelse og førelse af klagesager for internationale klageorganer i henhold til menneskerettighedskonventioner. Adressen på Civilretsdirektoratet er: Æbeløgade 1, 2100 København Ø.

Vejledningen er gratis og kan rekvireres i Justitsministeriet, Menneskeretsenheden, Slotsholmsgade 10, 1216 Kbh. K, tlf. 33 92 33 40.

Bogomtale - Konger, krigere og andet godfolk

Peter Garde er jo utrættelig. Det er ikke længe siden, han var medredaktør af *Minderværdige retssager*, hvor forskellige skribenter fik lov til at udlægge teksten med hensyn til sager, der havde været gengivet i Ugeskriftet. Der ligger et betydeligt arbejde i at være redaktør af, hvad andre skriver. Undertiden er det nemmere at skrive selv (siger redaktøren af Lf.Medd.).

Det er tilsyneladende også Gardes opfattelse, så nu har han helt selv skrevet om ti historiske retssager. Alene nogle af titlerne er appetitvækkende:

- Højesteretsprokurator og giftmorder
- Fra idyllisk syngespil til skæbnedrama - Trylleharpens historier
- De to konger, general Baglæns og den patriotiske præstehader
- Prøjseren fra Gram og den blaa sangbog

Der er imidlertid intet ugebladsagtigt over indholdet af de forskellige historier, hvoraf den ældste om højesteretsprokuratoren er fra begyndelsen af 1800-tallet.

Artiklerne er velresearchede og velskrevne, og den nutidige jurist vil finde meget, som minder om vore dage.

For nu at vende tilbage til højesteretsprokuratoren, der blev sigtet for et giftmord i Tyskland, og som udfærdigede forskellige lærde afhandlinger, i hvilke han imødegik bl.a. obduktionserklæringen og det besynderlige forhold, at han havde sat sin tjene-stepige til at foretage et "intrikat kogearbejde" kort før dødsfaldet.

Om denne siges af en samtidig forfatter: "... En skyldig, der skridt for skridt forsvarer en farlig, næppe holdbar position med yderst hårdnakkethed og, når han er fordrevet fra en skanse, kaster sig i en anden. En næsten overbevist forbryder, hvem offentligheden og dommerens moralske overbevisning allerede har erklæret for skyldig efter blot halvdelen af de forelagte indicier, står væbnet imod ethvert angreb, om ikke med virkelige grunde, men med skingrunde; med sin forstands fulde kraft kalder han videnskaberne til hjælp, og ved hjælp af jurisprudens, kemi, lægevidenskab og psykologi ikke blot forsvarer han sig selv, men angriber dommeren; han bliver forfatter i fængslet og leverer videnskabelige afhandlinger til akterne."

Højesteretsprokuratoren fremstår som en meget levende type for anmelderen - jeg har for nogle år siden mødt hans nutidige ligemand. Jeg vil tro, at andre læsere vil have samme oplevelse.

De valgte sager giver også læseren et interessant indblik i vor historie, således f.eks. Prøjseren fra Gram og den blaa sangbog, om dengang man udøvede sindelagskontrol ved at forbyde sønderjyder at synge danske sange ved offentlige møder.

De tyske kronjurister havde intet besvær med at idømme bøder, også for afsyngelse af norske sange som Bjørnsons "Jeg vil væрге mit land", idet domstolene statuerede, at i hvert fald for de syngende og forsamlingen kunne sangen forstås som sigtende til Danmark snarere end Norge, f.eks. kunne linien "ifra Grænsen og ud til de drivende Garn" forstås som henvisende til de danske øer.

Ak ja, ethvert system har brug for nyttige jurister, der kan foretage sådanne tekstfortolkninger.

Bogen, der koster kr. 248 + moms, 269 sider indbundet med illustrationer, udgivet fra Forlaget Thomson og med støtte fra Augustinus Fonden, er hermed varmt anbefalet til læserne.